Lekcia 4 Moja škola, moja trieda – miesto, kde sa učím

Slovná zásoba:	dvere, okno, stôl, tabuľa, radiátor, lavica, stolička, strop, žalúzie, svietidlá, fixky, ceruzka, peračník, školská taška, zošit, učebnica, pravítko, pastelky, lepidlo, lepiaca páska, koberec, skriňa, nožnice, kniha, hodiny, guma, strúhadlo, pero, stena, trieda, strihať, lepiť, kresliť, skladať, otáčať, nahor, nadol, ten, tá, to, tu, sem, môj, tvoj, náš, váš
Vetné väzby:	nie je/sú (zápor slovesa byť)
Funkčné frázy:	Čo je to? Čí/čia/čie je to?
Inštrukčný jazyk:	polož, nalep, strihaj, skladaj, spoj
Pomôcky:	bežné predmety a pomôcky v triede, šatka, TÉMA 2 Karty Kde je mačka?, PL Škola a trieda

Privítanie

Deti v skupine privítame. Podľa situácie vyberieme vhodný variant textu.

Dobré ráno, deti milé,
radujme sa z tejto chvíle.
Dievčatá aj chlapci hraví,
slnečný deň všetkých zdraví.
*(daždivý deň všetkých zdraví).**

Pohybová aktivita bez slovnej odpovede: Objekty v triede

Čo je to? Čo sú to?

Učiteľ ukazuje na jednotlivé objekty v triede a pomenúva ich niekoľkokrát v rôznom poradí, napr. *To **je** lavica. To **je** okno. (stôl/stolička/tabuľa). To **sú** dvere. To **sú** hodiny. To **sú** nožnice.* Zadáva pokyny najprv všetkým deťom, neskôr adresne jednotlivo, napríklad:

- ***Ukáž, kde je:*** okno, stôl, tabuľa, radiátor, lavica, stolička, strop, žalúzie, svietidlá, fixky, ceruzka, peračník, školská taška, zošit, učebnica, pravítko, pastelky, lepiaca páska, nožnice, pero, stena.
- ***Choď/bež/skáč:*** *k/ku:* oknu, stolu, tabuli, radiátoru, lavici, stoličke, a pod.
- ***Zober:*** fixy, ceruzka, peračník, školská taška, zošit, učebnica, pravítko, pastelky, lepiaca páska, nožnice, pero
- ***Zober a polož:*** zober pero a polož ho do tašky, zober pravítko a polož ho do zošita, Zober pastelky a polož ich na okno, a pod.

Pohybová aktivita so slovnou odpoveďou: Objekty v triede

Aktivita nadväzuje na poslednú inštrukciu v predchádzajúcej úlohe. Učiteľ vyzve deti, aby odpovedali na otázku *Kde je pravítko/pero/pastelky?* vetnou predložkovou väzbou *Pravítko je v zošite. Pastelky sú na okne. Pero je v taške. A pod.*

Pozn. pre učiteľa: V prípade, že deti neisto určujú predložkové väzby, je vhodné vrátiť sa ku hre s kartičkami Kde je mačka? z lekcie 2. Učiteľ dbá na správnosť tvarov podstatných mien v predložkových spojeniach, avšak slovne neupozorňuje na chybu. Správne vetné spojenie len uvedie zopakovaním vety po dieťati. D: Pastelky je na okne./Pastelke sú na okne. U: Áno, pastelky sú na okne.

Aktivita s reálnymi predmetmi v triede: Čí/čia/čie je to?

Pod šatkou sú umiestnené predmety. Niektoré patria deťom, iné doplňuje učiteľ podľa možností. Deti hmatom zisťujú, ktorý predmet majú v rukách. Precvičujú sa otázky a odpovede:
Čo je to? – To je... Je to pero?/Je to kniha? Áno, je to... Nie, nie je to.
Čo je to? To je ***moja - tvoja*** *kniha/ ceruzka/taška/lavica/guma/lepiaca páska (ženský rod).*
To je môj zošit (mužský rod). To je moje-tvoje pero (stredný rod).
Uhádnuté reálne predmety môžu ukladať a triediť podľa gramatických rodov (*ten zošit/peračník, tá ceruzka/taška/guma/lepiaca páska; to pero* alebo podľa vlastnenia môj *zošit/peračník, moja ceruzka/taška/guma/lepiaca páska* alebo aj *Jankina ceruzka/taška/guma/lepiaca páska, Petrov zošit/peračník.* Učiteľ vždy výpoveď dieťaťa potvrdí *Áno, je to Petrov zošit*. Rovnako postupuje aj v prípade, že dieťa urobí gramatickú chybu, avšak neupozorňuje na ňu.

Pozn. pre učiteľa: Počas aktivity využívame vizuálnu podporu plagátu (ten, tá, to) s farebným rozlíšením rodu. Učiteľ vyzýva deti, aby pomenovali, čo vidia na plagáte tak, že predmet pomenuje a dieťa príde na plagát ukázať. Môže pomenúvať farby predmetov alebo iné asociácie na upevňovanie gramatických rodov. To je modrá kniha. Tá kniha je modrá . To je môj zošiť. Ten zošit je zelený. Ide o precvičovanie otázok a odpovedí: 1. Čo je to? To je... 2. Je to pero?/Je to kniha? Áno, je to kniha. Nie, nie je to.

Pohybová aktivita – Pravda alebo lož

Učiteľ ukáže deťom obrázok detskej izby, ktorý postupne sprevádza výrokmi, na ktoré dieťa reaguje pohybom: Pravda (stojím) /lož (čupnem si). Ukážka výrokov:

1. *Na stene visia hodiny.*
2. *Na pracovnom stole je počítač.*
3. *V izbe sú dve stoličky.*
4. *Kniha leží na posteli.*
5. *Na okne nie sú kvety.*
6. *Gitara je vedľa postele.*
7. *Mačka sedí na stoličke.*
8. *Macko leží pod stoličkou*. Atď.

Pozn. pre učiteľa: Podľa úrovne jazykových spôsobilostí detí sa učiteľ môže zamerať aj na väčšie detaily a vymýšľať vlastné tvrdenia.

Hra

Učiteľ rozdelí deti do dvoch súťažiacich tímov. Deti sa zoradia za sebou do zástupu.
Variant 1. Na znamenie (tlesknutie) prví z tímov vybiehajú pre predmet (obrázkovú kartu), ktorý učiteľ pomenuje (napr. *zošit, pero, lopta*). Člen tímu, ktorý pribehne ako prvý, získava jeden bod pre svoj tím, ak vyberie správne pomenovaný predmet.
Variant 2. Učiteľ použije predmety rôznych farieb, postup hry je rovnaký. Učiteľ zadáva predmety s prívlastkom - prídavným menom, napr. *modrý zošit, červená lopta, biela stu*ha atď.

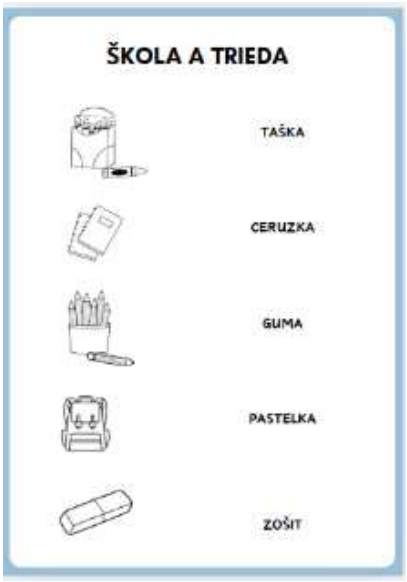
Pracovný list Škola a trieda

Deti pracujú s PL Škola a trieda. Učiteľ venuje pozornosť priestorovej orientácii na ploche pracovného listu. Pýta sa *Ktorý predmet je na obrázku najvyššie? Čo je to? Čo vidíš pod ním? Ktorý predmet je nad gumou? Čo je medzi taškou a zošitmi? Sú obrázky predmetov vpravo alebo vľavo?*
Po rozhovore s deťmi zadá nasledovné inštrukcie:

1. *Ukazujem na slová, ktoré čítam. Čítam zhora nadol. Začnem slovom napísaným hore. Počúvaj a sleduj.* (Pauza).
2. *Prečítam slovo, spoj slovo s obrázkom predmetu.*

Pozn. Učiteľ zadáva inštrukcie pomaly a s pauzami.

Pracovný list 1 Škola a trieda

Záver

Učiteľ sa v závere opýta detí, ako sa cítia. Dialóg vedie k rozšíreniu slovnej zásoby vyjadrujúcej emócie. Som smutný/veselý/šťastný. Som unavená/veselá/. Pre vizualizáciu pocitov môže využiť pracovný list z úvodu lekcie. Napríklad:
U: *Ako sa cítiš?*
D: *Dobre/zle.*
U: ***Si** šťastný/veselý/smutný?*
D: *Áno, **som**./Áno, **som** veselý.*
U: ***Sú** Janko a Miško šťastní?*
D: *Áno, **sú**./Nie, nie **sú**.*
Následne sa učiteľ rozlúči s deťmi podaním ruky, zamávaním si a pod.

Dovidenia, kamaráti,
dnešný deň sa už nevráti.
Zajtra príde opäť nový,
pondelkový, utorkový.